

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0409/561

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

15 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว (รอบที่ 1) เพิ่มเติม และการกำหนด
หลักเกณฑ์และขั้นตอนการประกันรายได้ผู้ปลูกข้าว (รอบที่ 2)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างอิง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/1352 ลงวันที่ 22 มกราคม 2553
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/1692 ลงวันที่ 28 มกราคม 2553

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 รอบที่ 2 (ทพศ.1 รอบที่ 2)
2. หลักเกณฑ์การทำสัญญาและการใช้สิทธิโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53
(รอบที่ 2) (ช.ก.ส.)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งมติคณะกรรมการที่มอบหมาย (1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไป
พิจารณาให้รอบคอบกรณีจังหวัดพัทลุงขอให้กำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงที่จะใช้ในภาคใต้จากราคาที่ซื้อขาย
ในภาคใต้ เนื่องจากการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือกแต่ละชนิดที่ประกาศทุก 15 วัน เป็นราคาเดียว
เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจ่ายเงินให้เกษตรกรทั่วประเทศ ก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติและ
คณะกรรมการพิจารณาต่อไป (2) มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณา
แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 (รอบที่ 1) เพิ่มเติมให้เป็นไปตามกรอบ
และหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนว่า

คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กชช.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553 เห็นชอบ
ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาดังนี้

1. การแก้ไขปัญหปัญหการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว (รอบที่ 1) เพิ่มเติม

1.1 กรณีไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรภายในระยะเวลาตามโครงการฯ ไม่เห็นชอบให้
เกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม และนครสวรรค์ ที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรภายในระยะเวลา
ตามที่กำหนดเดือนตุลาคม 2552 เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 (รอบที่ 1)
เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2553

1.2 กรณีทำสัญญาและขอใช้สิทธิภายในเดือนพฤศจิกายน 2552 และกรณีมีที่นาหลายแปลง
แต่ขึ้นทะเบียนได้แปลงเดียว มอบหมายให้คณะกรรมการ กชช.ระดับจังหวัด แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อได้สวน
ให้ได้ข้อเท็จจริงในพื้นที่ที่มีปัญหา เช่น จังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ลำปาง และเลข
กรณีในกลุ่มเกษตรกรขอใช้สิทธิ 16-30 พฤศจิกายน 2552 แต่ ช.ก.ส. ให้ใช้สิทธิช่วงวันที่ 1 ธันวาคม 2552 -

28 กุมภาพันธ์ 2553 และกรณีเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามที่ปลูกข้าวในที่นาหลายแปลง แต่เกษตรอำเภอขึ้นทะเบียนให้ใช้สิทธิเพียงแปลงเดียว เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย โดยให้หาต้นเหตุของปัญหาและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน เพื่อแจ้งฝ่ายเลขานุการ กชช. ดำเนินการต่อไป

1.3 กรณีเกษตรกรปลูกข้าว 2 ชนิด ทำสัญญาประกันรายได้ และต่อมาขอเปลี่ยนแปลงใช้สิทธิวันเดียวกันคือ 30 พฤศจิกายน 2552 แต่ ธ.ก.ส.กำหนดวันใช้สิทธิต่างกันสำหรับข้าวแต่ละชนิด มอบหมายให้ ธ.ก.ส.แก้ไขเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิของเกษตรกรให้ถูกต้อง โดยให้ได้รับสิทธิวันเดียวกันคือ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 ตามที่เกษตรกรจังหวัดมหาสารคามที่ปลูกข้าว 2 ชนิดร้องขอ เนื่องจากเกิดความผิดพลาดทางเอกสารและไม่ใช้ความผิดของเกษตรกร

1.4 กรณีเกษตรกรทำสัญญาช่วงวันที่ 1 – 16 ธันวาคม 2552 แต่ ธ.ก.ส.ระบุวันที่ใช้สิทธิให้เกษตรกรในช่วงวันที่ 16 – 31 ธันวาคม 2552 เห็นชอบให้เกษตรกรจังหวัดขอนแก่นที่ทำสัญญากับ ธ.ก.ส. ช่วงวันที่ 1 – 16 ธันวาคม 2552 ใช้สิทธิชดเชยได้ในวันที่ 1-15 ธันวาคม 2552 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552

1.5 กรณีเกษตรกรทำสัญญาช่วงวันที่ 16 – 31 ธันวาคม 2552 ขอใช้สิทธิในวันที่ 1 – 15 ธันวาคม 2552 มอบหมายให้ ธ.ก.ส.และสำนักงานการค้าภายในจังหวัดขอนแก่นตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น จำนวน 28,369 ราย ทำสัญญาช่วงวันที่ 16-31 ธันวาคม 2552 จริงหรือไม่ หรือเป็นการใช้สิทธิในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ได้รับเงินชดเชยน้อย หรือไม่ได้รับเงินชดเชย จึงมาขอใช้สิทธิช่วงวันที่ 1 – 15 ธันวาคม 2552 โดยขอให้ตรวจสอบแล้วเสร็จภายใน 7 วัน และแจ้งฝ่ายเลขานุการ กชช. เพื่อดำเนินการต่อไป

1.6 กรณีเกษตรกรปลูกข้าวเหนียวขอรับเงินชดเชยช่วงเดือนพฤศจิกายน 2552 เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 เห็นชอบให้เกษตรกรที่ทำสัญญาช่วง 16 – 30 ธันวาคม 2552 ใช้สิทธิชดเชยได้ในช่วง 1 – 15 ธันวาคม 2552 แต่เกษตรกรที่ปลูกข้าวเหนียวและข้าวปทุมธานี 1 ไม่ได้รับเงินชดเชยเพราะไม่มีส่วนต่างของราคาประกันกับเกณฑ์กลางอ้างอิง จึงเห็นชอบให้เกษตรกรที่ปลูกข้าวเหนียวและข้าวปทุมธานี 1 ที่ทำสัญญาในช่วงวันที่ 1-31 ธันวาคม 2552 สามารถใช้สิทธิชดเชยได้ โดยให้เกษตรกรที่ปลูกข้าวเหนียวใช้สิทธิในช่วงวันที่ 16-30 พฤศจิกายน 2552 และเกษตรกรที่ปลูกข้าวปทุมธานี 1 ให้ใช้สิทธิในช่วงวันที่ 1 – 15 พฤศจิกายน 2552 ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของชนิดข้าวดังกล่าวที่จะได้รับเงินชดเชย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมเพราะเป็นช่วงขยายเวลาทำสัญญา เนื่องจากหน่วยงานของรัฐทำสัญญาไม่ทัน

1.7 กรณีกรมส่งเสริมการเกษตรออกหนังสือรับรองให้เกษตรกรไม่ตรงตามชนิดข้าวที่เกษตรกรปลูก รับทราบตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรยืนยันว่าได้ตรวจสอบและแก้ไขให้เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี และเชียงใหม่ ถูกต้องตามความเป็นจริงแล้ว

1.8 กรณีเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส.ขอเงินชดเชยบางส่วนคืนจากเกษตรกร และในกรณีนำเงินชดเชยมาจ่ายให้เกษตรกรแล้วคิดค่าธรรมเนียมจากเกษตรกร รายละเอียด 30 บาท รับทราบตามที่ ธ.ก.ส.จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องและคืนเงินชดเชยและค่าธรรมเนียมดังกล่าวแก่เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี และมหาสารคาม

1.9 กรณีเกษตรกรภาคใต้ขอใช้สิทธิช่วงวันที่ 1 – 15 ธันวาคม 2552 เห็นชอบยื่นยันให้เกษตรกรในจังหวัดภาคใต้ ใช้สิทธิประกันรายได้ รอบที่ 1 ช่วงหลังการเก็บเกี่ยวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552 เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของโครงการประกันรายได้ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐสามารถทำสัญญาได้ทันตามกำหนดเวลา

2. การกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือก

เห็นชอบให้กำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 ทั้งรอบที่ 1 และรอบที่ 2 เป็นราคาเดียวกัน โดยให้ยึดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เดิม คือให้คำนวณจากมูลค่าข้าวสาร ณ ตลาดกรุงเทพมหานครรวมกับมูลค่าผลิตภัณฑ์หักด้วยค่าแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร และค่าขนส่งเฉลี่ยจากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดจุดซื้อขายของเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงให้คำนวณค่าขนส่งเฉลี่ยกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดจุดซื้อขายของเกษตรกรในพื้นที่ที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดในขณะนั้นและนำปริมาณผลผลิตมาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักอัตราค่าขนส่งเพื่อใช้ในการคำนวณเกณฑ์กลางอ้างอิงด้วย

3. หลักเกณฑ์ขั้นตอน การประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 รอบที่ 2

เห็นชอบหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และแนวทางการปฏิบัติโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2552/53 รอบที่ 2 ตามคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 รอบที่ 2 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) และหลักเกณฑ์การทำสัญญาและการใช้สิทธิโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 รอบที่ 2 ของ ธ.ก.ส. (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2) ตามที่เสนอ โดยให้เพิ่มเติม ดังนี้

3.1 ขั้นตอนการทำประชาคม กรณีที่ทำประชาคมแล้วไม่มีการคัดค้าน ให้คณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลสุ่มตรวจสอบพื้นที่จริงร้อยละ 10 ของจำนวนแปลงที่มีการทำประชาคมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่าเกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนแปลงที่สุ่มตรวจสอบไม่เป็นไปตามที่เกษตรกรแจ้งในแบบขึ้นทะเบียน ทพศ.1 คณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลจะต้องทำการตรวจสอบจำนวนแปลงที่มาทำประชาคมทั้งหมด ภายในระยะเวลา 30 วัน นับจากวันสุ่มตรวจสอบพื้นที่จริง โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลดำเนินการเพิกถอนสิทธิการขึ้นทะเบียนแปลงที่แจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง และให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการฯ ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย

ทั้งนี้ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการออกใบรับรองเกษตรกรให้กับเกษตรกรทุกแปลงตามที่ขึ้นทะเบียน โดยให้เพิ่มในรายละเอียดว่าอยู่ในระหว่างดำเนินการตรวจสอบ เมื่อเกษตรกรนำไปทำสัญญากับ ธ.ก.ส. ให้กำหนดการใช้สิทธิตามขั้นตอน แต่ ธ.ก.ส.จะยังไม่จ่ายเงินให้กับเกษตรกร จนกว่าการดำเนินการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลจะเสร็จสิ้น และแจ้งผลให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการต่อไป

3.2 การออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ให้กรมส่งเสริมการเกษตรออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำนวน 3 ใบ ประกอบด้วย (1) ต้นฉบับ จะมอบให้เกษตรกรเพื่อนำไปทำสัญญากับ ธ.ก.ส. (2) สำเนาฉบับใบที่ 1 เกษตรอำเภอจะต้องเก็บไว้เป็นหลักฐาน (3) สำเนาฉบับใบที่ 2 ให้เกษตรกรเก็บไว้ หากต้องการสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการเข้าร่วมโครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก ในกรณีที่ราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงมีราคาต่ำกว่าราคาประกัน

ทั้งนี้ กำหนดให้ระบุในใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนว่าเกษตรกรต้องนำไปรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมาขอทำสัญญากับ ธ.ก.ส. ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ออกหนังสือรับรอง ณ สาขาที่ตั้งภูมิลำเนา

3.3 ขั้นตอนการจัดทำสัญญาประกันรายได้กับ ธ.ก.ส. เกษตรกรสามารถกำหนดวันใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่เก็บเกี่ยวที่ระบุในใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นต้นไป และต้องอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม – 31 กรกฎาคม 2553 และภาคใต้ตั้งแต่วันที่ 21 เมษายน – 31 ตุลาคม 2553 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 กรณีจัดทำสัญญาประกันรายได้ก่อนวันที่เก็บเกี่ยวตามใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ให้ใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่เก็บเกี่ยวเป็นต้นไป ซึ่งต้องไม่เกินวันสิ้นสุดกำหนดวันใช้สิทธิ โดยเกษตรกรสามารถแจ้งในวันทำสัญญาหรือแจ้งในภายหลังได้ ทั้งนี้ กรณีแจ้งขอใช้สิทธิในภายหลังวันที่เกษตรกรจะกำหนดวันขอใช้สิทธิให้นับตั้งแต่วันที่เกษตรกรมาแจ้งขอใช้สิทธิเป็นต้นไป ซึ่งต้องไม่เกินวันสิ้นสุดกำหนดวันใช้สิทธิ

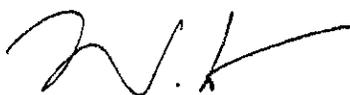
3.3.2 กรณีส่วนราชการไม่สามารถออกไปรับรองผลการขึ้นทะเบียน หรือจัดทำสัญญาประกันรายได้ให้เกษตรกรก่อนวันที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวตามที่ระบุไว้ในใบรับรองฯ อนุโลมให้เกษตรกรจัดทำสัญญาประกันรายได้ โดยสามารถใช้สิทธิย้อนหลังตั้งแต่วันที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวหรือใช้สิทธิในอนาคต แต่ไม่เกินวันที่ 31 กรกฎาคม 2553 และภาคใต้ไม่เกินวันที่ 31 ตุลาคม 2553 ทั้งนี้ เกษตรกรจะต้องจัดทำสัญญากับ ธ.ก.ส. ภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่กรมส่งเสริมการเกษตรออกใบรับรอง

3.3.3 กรณีที่เกษตรกรมาทำสัญญาเกิน 15 วัน นับถัดจากวันที่กรมส่งเสริมการเกษตรออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียน เกษตรกรสามารถใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเป็นต้นไป แต่ไม่เกินวันสิ้นสุดกำหนดวันใช้สิทธิ และเกษตรกรจะต้องกำหนดการใช้สิทธิในวันที่มาทำสัญญาด้วย หากในอนาคตจะเปลี่ยนแปลงวันที่ใช้สิทธิอีกต้องมาแจ้ง ธ.ก.ส. ล่วงหน้า 3 วันทำการ ก่อนถึงกำหนดวันใช้สิทธิ

3.3.4 กรณีทบทวนการขึ้นทะเบียนใหม่หรือกรณีตรวจสอบจากการขึ้นทะเบียนและทำประชาคม เกษตรกรสามารถใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิวา นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์